

УДК 159.9

Козак М. – ст. гр. БП-21

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВПЛИВУ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА ОСОБИСТІТЬ

Науковий керівник: к.і.н., доцент Щигельська Г. О.

Kozak M.

Ternopil Ivan Puluja National Technical University

PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF THE SOCIAL NETWORKS INFLUENCE ON PERSONALITY

Supervisor: Ph. D, Associate Professor Shchyhelska H. O.

Ключові слова: соціальні мережі, вплив, особистість.

Keywords: social networks, influence, personality.

Що ви маєте на увазі, коли «лайкаєте» статтю про війну на сході України у вашій стрічці новин на Facebook? Можливо, вам подобається ця замітка, чи так ви виражаєте схвалення війни в Україні?

Facebook є найчисленнішою за кількістю користувачів міжнародною соціальною мережею – приблизно два мільярди користувачів. Головним важелем є «лайк» (подобається). У Facebook функція «лайк» була введена ще у 2009 р., а вже в 2010 р. протягом дня користувачі ставили приблизно 1 мільйон «лайків». У 2017 р. суд Швейцарії оштрафував чоловіка на 4 тисячі швейцарських франків (близько 4100 доларів США) за те, що він вподобав публікації в Facebook, у яких засуджували активіста Ервіна Кеслера в антисемітизмі та расизмі. Суддя зазначив, що «лайк» виражає схвалення, і відповідач таким чином продемонстрував, що він згоден зі змістом образливих коментарів [1].

Соціальні мережі вже тісно вплелися в наше повсякденне життя і стали його невід'ємною частиною. Вони допомагають спілкуватися з родичами та друзями, які знаходяться далеко, обмінюватися різним досвідом та інформацією. Останнім часом стало популярним готувати щось смачненьке, ходити в спортивний зал, відвідувати різні концерти та виставки лише заради того, щоб отримати «лайки». Інколи соціальні мережі й справді допомагають досягнути мети. Наприклад, дослідники з Медичної школи Массачусетського університету з'ясували, що учасники програми зі зменшення ваги, котрі були членами спільноти в Twitter, досягли кращих результатів за тих, хто не мав такої онлайн-підтримки [2].

Проте психологи стверджують, що є і негативна сторона соціальних мереж. Наприклад, порівнюючи своє життя із життям друзів, які часто подорожують, відвідують цікаві секції, мають дорогі автомобілі та будинки, людина засмучується, що інколи призводить до депресії. Як зазначає психолог Ліза Строман, в соціальних мережах люди почувають себе краще, але лише за умови, що хтось «лайкне» їхнє фото. Коли очікування нових «лайків» заставляє заходити в Facebook серед ночі, коли ви милуєтеся квіткою чи снідаєте в кафе зі своєю коханою чи близькою людиною і думаєте як краще «запостити» це в Instagram – це ознаки залежності [2].

Учені Каліфорнійського університету довели, що задоволення від великої кількості «лайків» у соціальних мережах рівнозначне виграшу грошей або ж з'їденої

шоколадки. Учасниками даного дослідження стали підлітки віком від 13 до 18 років. Тінейджерам показували фотографії серед яких були їхні власні. Коли вони побачили кількість «лайків», то виявилось, що «лайк» під власним фото активізував ті самі ділянки мозку, які реагують на виграш або солодке [3].

Всі активні користувачі Інтернету залежні від «лайків». Адже велика кількість людей вважає, якщо рецепт страви отримав багато «лайків», то він обов'язково смачний, якщо якась думка отримала більше «лайків», то цього потрібно дотримуватися іншим, якщо фільм має більшу кількість «лайків» ніж інший, то він обов'язково цікавіший. Згідно з результатами досліджень, на збільшення кількості «лайків» впливають використання яскравих та цікавих заголовків, картинок, мемів, інфографіки. Увагу тінейджерів привертає зовнішній вигляд блогера та актуальність теми. Найбільш привабливими темами для юнацького віку є подорожі та веселі історії про країни [4].

Активні користувачі Instagram використовують достатньо часу, щоб зробити якесь оригінальне фото, а потім спокійно не можуть взятися за інший вид діяльності лише через те, що світлина не отримала бажану кількість схвалень. Інколи таке соціальне життя стає смертельно небезпечним. Гірким доказом цьому послужила трагічна загибель двох сестер у ДТП на Харківщині, які заплатили життям за зйомку чергового відео для Instagram [5].

Отже, можна зробити висновок, що вплив соціальних мереж на особистісний розвиток не може бути однозначно кваліфікований як позитивне чи негативне явище. Соціальні мережі є одним із вагомих факторів соціалізації, але не єдиним, оскільки постійне перебування в мережі Інтернет негативно позначається на процесі соціалізації через скорочення безпосередніх соціальних взаємодій з людьми. Дехто «живе» в соціальних мережах, бо думає, якщо в нього багатотисячна кількість «лайків» та «підписників», то він всім подобається і прагне їм догоджати, щоб лише не втратити любов своїх «фанів». Але варто задуматися, що нічого не вічне і кількість «підписників» колись почне зменшуватися, а це часто призводить до депресії та необдуманих вчинків. Із метою попередження чи подолання негативного впливу соціальних мереж необхідна ефективна система заходів, що сприятиме гармонізації особистості, розширенню її здатності до встановлення конструктивних стосунків з оточуючими.

Список використаної літератури

1. Що насправді означає «лайк» у Facebook [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://novyny.online.ua/795304/shcho-naspravdi-oznachae-layk-u-facebook/>.
2. Залежність від соцмедіа та поради, як із неї вирватися [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://life.pravda.com.ua/society/2017/04/29/223922/>.
3. «Лайки» у соціальних мережах викликають залежність [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ibilingua.com/lajky-u-sotsialnyh-merezhah-vyklykayut-zalezhnist/>.
4. Психологічний аналіз форм відображення процесу мислення в соціальних мережах [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:DDq7_T6CxUsJ:eprints.zu.edu.ua/26157/1/2017%2520pyrog%2520nauka%2520i%2520osvita.pdf+&cd=1&hl=uk&ct=clnk&gl=ua&client=opera.
5. Вбивчий Instagram: як не стати заручником соціальних мереж [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://1plus1.ua/summer/novyny/zalezhnist-vid-socialnih-merezh-ta-yak-yiyi-pozbutisya>.